

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning I

DOM
2011-05-16
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
1875-11 E
3963-11 E
Enhet 1:2

SÖKANDE

GN ReSound AB, 556510-1986
Gullbergs Strandgata 6
411 04 Göteborg

Ombud:

Advokat Kaisa Adlercreutz
MAQS Law Firm Advokatbyrå AB
Box 11918
404 39 Göteborg

MOTPART

Västra Götalandsregionen
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

Ombud:

Linda Kolsmyr
Västra Götalandsregionen
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

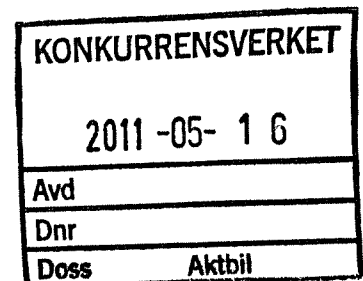
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller GN ReSounds ansökan om överprövning i mål nr 1875-10 och beslutar att upphandlingen gällande tekniska hörhjälpmedel – hörapparater inklusive support, tillbehör och reservdelar dnr SN499-2010 ska göras om.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut i mål nr 1875-11 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 77472

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
---	---	--	-----------------------------------	---

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 2
1875-11 E
3963-11 E

Förvaltningsrätten bifaller i mål nr 3963-11 GN ReSounds yrkande om
ogiltighetsförklaring av avtal som har ingåtts med vinnande leverantörer i
upphandlingen SN499-2010 och förklarar avtalen ogiltiga.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 3
1875-11 E
3963-11 E

BAKGRUND

Västra Götalandsregionen (nedan VGR) har genomfört en upphandling gällande tekniska hörhjälpmedel – hörapparater inklusive support, tillbehör och reservdelar dnr SN499-2010 för leverans till Hörsel- och Dövverk-samheten, Rehabilitering & Hälsa i Västra Götalandsregionen. Upphandlingen avser ramavtal med syfte att fastställa samtliga villkor för avrop och har skett genom öppet förfarande. Tilldelningsbeslut fattades den 11 februari 2011.

Förvaltningsrätten har den 21 februari 2011 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan förvaltningsrätten slutligen prövar upphandlingen eller beslutar om något annat.

VGR har den 1 april 2011 tecknat ramavtal för en övergångsperiod med leverantörerna Phonak AB (nedan Phonak), Oction AB (nedan Oction) och Unitron AB (nedan Unitron), som vunnit upphandlingen. De tillfälliga av-talen löper samtliga på en tid t.o.m. den 31 maj 2011 med möjlighet till förlängning i intervall om en till tre månader.

YRKANDEN

Upphandlingen ska göras om, mål nr 1875-11

GN ReSound AB (nedan GN ReSound) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om samt anför i huvudsak följande.

Utvärderingskriterierna strider mot kravet på transparens

Upphandlingen har genomförts utan hänsyn till de grundläggande principer som ska tillämpas vid all offentlig upphandling. Utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget är alltför otydligt beskrivna för att en anbudsgivare ska kunna bilda sig en uppfattning om vad som krävs för att inkomma med

FÖRVALTNINGSRATTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 4
1875-11 E
3963-11 E

ett konkurrenskraftigt anbud. I förfrågningsunderlaget har VGR angett vilka utvärderingskriterier som ska användas och viktat dessa samt angett att de olika kriterierna kommer att åsättas en viss poäng. I förfrågningsunderlaget saknas dock vägledning för vad som vägts in för att anbudsgivaren ska erhålla en viss poäng för de olika kriterierna. Flera utvärderingskriterier saknar denna uppgift.

VGR har i punkten 2.14.2 angivit en poängskala 0-4 för produktspecifika egenskaper för hörapparater där 4 motsvarar mycket bra, 3 bra, 2 mindre bra och 0 inte alls bra. Av förfrågningsunderlaget framgår att bedömningen vid utvärderingen av hörapparaten/fjärrkontrollens ergonomi och design indelat i praktisk hanterbarhet och design och passform ska göras subjektivt av utvärderingsgruppen. De parametrar som beskrivs utgörs bl.a. av serienumrets placering, passform på örat, funktion och praktisk lösning på fjärrkontrollen samt tilltalande utseende på hörapparaten. Denna typ av rent subjektiva kriterier strider mot transparensprincipen enligt 1 kap. 9 § LOU. En anbudsgivare kan inte bilda sig en uppfattning av vad som krävs för att en hörapparat ska uppfylla dessa kriterier. Kriterierna medför därför en uppenbar risk för godtycke vid bedömningen.

Under rubriken simulering och programvara har GN ReSound fått tre av fyra möjliga poäng med kommentar att film visar en apparat. Det i förfrågningsunderlaget angivna utvärderingskriteriet är dock att bild/film ska finnas. GN ReSound har i sitt anbud haft bilder på samtliga produkter och det gjorda poängavdraget är därför helt oförståeligt, oförutsebart och felaktigt. Även VGR:s bedömning avseende programmeringen är mycket subjektiv, oförutsebar och felaktig. GN ReSound har också fått låga poäng för det otydliga serienumret, vilket man ställer sig oförstående till då företaget själv inte har några problem med att avläsa detta. Det är fråga om en ytterst subjektiv bedömning som får en oproportionerlig betydelse. Kravet på streamfunktion i 15 163 hörapparater i olika utföranden och i modeller där

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 5
1875-11 E
3963-11 E

endast funktionen ska användas i några procent av det totala behovet har medfört att GN ReSound har tvingats lägga in ett helt nytt sortiment med ett helt nytt utprovningsprogram. Många av de subjektiva värderingar som har gjorts vid utvärderingen synes bygga helt på okunskap om de nya hörapparaterna och den nya programvaran. VGR har använt sig av svepande kommentarer och godtycklig poängsättning vid utvärderingen på ett sätt som inte är förenligt med likabehandlingsprincipen i LOU. Att den upphandlande myndigheten har erfarenhet av en produkt innebär inte att anbudsgivaren automatiskt ska premieras för detta utan utvärderingen ska göras baserat på de utvärderingskriterier som har angivits i förfrågningsunderlaget.

Under rubriken "färg på måttliga behov" har samma färgkarta och färgalternativ angivits för fyra modeller som GN ReSound offererat. Poängsättningen skiljer sig dock åt avseende de fyra modellerna. Detta är mycket godtyckligt och oförutsebart. I utvärderingsprotokollet avseende programvara anges "Påverkas enbart via MPO vilket ger en permanent lösning", detta är inget utvärderingskriterium i förfrågningsunderlaget, kommentaren är således helt ovidkommande och därutöver svårförståelig.

Som exempel på otydlig poängsättning kan nämnas krav avseende programvara i kravspecifikation under rubriken måttliga behov, programvara. Först av tilldelningsbeslutet och därtill hörande utvärdering framgår att anbudsgivarna har tilldelats antingen den angivna maxpoängen eller noll poäng exempelvis avseende kriterier för programvara. Ett tecken på utvärderingskriteriernas otydliga utformning är också den omständigheten att samtliga anbudsgivare erhållit full poäng för utvärderingskriteriet kompetens och support trots stora skillnader i antalet personer för innesupport och dessa personers kompetens. Detta faktum är ett tecken på att utvärderingen har skett godtyckligt. Utvärderingskriterierna ger därför ett alltför stort utrymme för godtyckliga bedömningar och innebär i praktiken att VGR

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 6
1875-11 E
3963-11 E

förbehållit sig fri prövningsrätt och obegränsad valfrihet. Förfrågningsunderlaget är så otydligt utformat att det måste anses stå i strid med principerna om förutsebarhet och transparens enligt 1 kap. 9 § LOU.

Komplettering i strid med likabehandlingsprincipen

VGR har genom begäran om komplettering och förtydligande lämnat möjlighet för anbudsgivarna att byta ut produkter och att lämna nya priser efter anbudstidens utgång. VGR gjorde den 4 januari 2011 en komplettering med begäran om förtydligande avseende extern utrustning samt i förekommande fall kompletterande priser. Förtydligandet avsåg extern utrustning i form av streamfunktion, TV-sändare, telefonsändare samt fjärrkontroll. De nya kompletterande priserna skulle ersätta tidigare inlämnade uppgifter. VGR har i begäran om förtydligande åter beskrivit den externa utrustningen samt vilka krav som ställs. Kraven har dock ändrats. Anbudsgivarna ombads med anledning av komplettering att inkomma med förtydliganden samt i förekommande fall nya priser. VGR har i sitt förtydligande under definition av streamfunktion tagit bort precisering av vilka ljudkällor som avses. Under telefonsändare har ett krav på bluetooth lagts till som inte finns med i det ursprungliga förfrågningsunderlaget. För fjärrkontroll har gjorts ett förtydligande enligt vilket anges att i de fall ovan beskrivna funktioner utförs av produkt som även har andra funktioner ska pris för sådan produkt anges. Ytterligare komplettering har gjorts där också definitionen av streamermottagare och TV-sändare har preciserats. Förfrågningsunderlaget är således mycket otydligt. GN ReSound lämnade i januari 2011 in ett med innebörd att tidigare inlämnade anbud kvarstod. Samtliga andra leverantörer ändrade sina anbud. Oction har även offererat en annan produkt än vad de ursprungligen gjort. Starkey AB (nedan Starkey) har uppgett att kostnaden för fjärrkontroll är 0 kr eftersom den kan styras med mobiltelefon. Detta innebär att mobiltelefon krävs och att kostnad för detta därför borde anges. Starkey uppfyller därför inte ställda krav. Starkey har inte heller uppfyllt kravet på trådlös överföring, men deras lösning har

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 7
1875-11 E
3963-11 E

ändå godkänts. Upphandlingen är genomförd som ett öppet förfarande enligt LOU och då finns inte utrymme att vidta förhandling och att begära in nya priser på det sätt som VGR har gjort. De vidtagna kompletteringarna överskrider vida de möjligheter som finns för att begära in kompletteringar. Anbud som saknar vissa uppgifter eller som inte uppfyller skall-kraven kan inte kompletteras efter anbudstidens utgång utan risk för särbehandling och konkurrensbegränsning. VGR har således tillåtit otillåtna kompletteringar efter anbudstidens utgång och ändrat upphandlingens förutsättningar i strid med LOU. Även ändring av skall-krav genom begäran om förtydligande och komplettering strider mot bestämmelserna. VGR har vidtagit väsentliga förändringar av förfrågningsunderlaget i strid med LOU. I detta avseende noteras särskilt att det inte har någon betydelse huruvida ändringarna medför en lättnad för anbudsgivarna. GN ReSound har i anledning av att upphandlingen har genomförts på ett icke rättsenligt sätt lidit skada eller kan komma att lida skada.

Utvärderingsmodellen är oförenlig med LOU

Utformningen av utvärderingsmodellen är oförenlig med LOU avseende extern utrustning då den strider mot likabehandlingsprincipen. Utformningen leder till missvisande resultat. GN ReSound har streamfunktion inbyggd i hörapparaten och hörapparaten behöver inte den extra mellankoppling som skulle anges enligt förfrågningsunderlaget och begäran om förtydliganden. Vidare har en anbudsgivare i de fall en produkt har dubbla funktioner såsom en fjärrkontroll som även fungerar som en streamfunktion kunnat välja att ange den funktion som belastar anbudspriset minst. För extern utrustning är det ett skall-krav att produkten ska kunna användas som streamermottagare för vissa av hörapparatsmodellerna. För den patient som behöver streamerfunktion blir GN ReSounds lösning 871 kr billigare än det vinnande anbudets pris samt blir denna tekniska lösning bättre för patienten. Kravet ställs för 15 663 hörapparater. VGR anger att man endast kommer att använda streamermottagare i 1 500 hörapparater,

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 8
1875-11 E
3963-11 E

vilket motsvarar sex procent av dessa hörapparatsmodeller. Kravet på streamfunktion har varit starkt konkurrensbegränsande och har haft stor påverkan på utvärderingsmodellen. Streamerfunktionen gör att hörapparaten blir ca 400 kr dyrare. Hade möjligheten funnits att erbjuda motsvarande hörapparat utan streamfunktion hade GN ReSounds anbud varit 14 163 x 400 kr lägre i pris, dvs. 5 665 200 kr. Det skulle medföra att GN ReSounds slutliga jämförelsevärde skulle vara 20 518 235. Med omräkning av övriga anbuds jämförelsevärde efter nytt medianvärde skulle GN ReSounds anbud då vara nummer ett. GN ReSound skulle således haft det vinnande anbudet vid en korrekt jämförelse av streamfunktionens inverkan på priset.

Vinnande leverantörer uppfyller ej skall-krav

De tre vinnande leverantörerna uppfyller inte samtliga skall-krav. Oction har inte verifierat kravet avseende vindbrusreduktion i förfrågningsunderlaget. Det finns varken i Octions eller i Phonaks anbud avseende alla offererade produkter uppgift om kontroll för att justera förstärkningen för svaga omgivningsljud och hörapparatsens egenbrus i programvaran enligt uppställda krav, varför anbudena inte uppfyller dessa krav. Varken Oction, Phonak eller Unitron har till sina anbud bifogat mätningar enligt IEC 60118-11 och IEC 60118-12 i enlighet med i förfrågningsunderlaget ställda krav. Av Phonaks ursprungliga anbud har det inte heller framkommit att kraven avseende dataloggning är uppfyllda i enlighet med i förfrågningsunderlaget ställda krav. VGR har genom att begära ett förtydligande av skall-krav särbehandlat Phonak och godkänt en otillåten komplettering i strid med likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Phonaks anbud skulle rätteligen ha förkastats.

VGR yrkar att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Förfrågningsunderlagets utvärderingskriterier

VGR har vid utvärderingen använt sig av olika kvalitetskriterier som har viktats inbördes mot varandra och undergrupper till dessa. Det finns angi-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 9
1875-11 E
3963-11 E

vet vilka egenskaper som bedöms vid bedömningen av en viss parameter eller funktion. Det finns i förevarande fall vägledning kring vad som är av betydelse vid utvärderingen av de olika kraven och det är inte fråga om fri prövningsrätt. Kravet på transparens och förutsebarhet i 1 kap. 9 § LOU innebär inte att anbudsgivaren när anbudet har lämnats in ska kunna beräkna vilka poäng företaget kommer att tilldelas vid utvärderingen. Den vägledning som har lämnats i svarsbilagan och i utvärderingsbilagorna är tillräcklig för att anbudsgivarna ska kunna förutse vad som tillmäts betydelse vid poängsättning och lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Bedömning har skett utifrån de funktioner och egenskaper som har beskrivits i respektive utvärderingsbilaga och poäng har tilldelats enligt beskriven skala. Anbudsgivarna har på så sätt också fått information om varför en produkt har fått en högre eller lägre poäng än en annan produkt. Genom denna öppenhet motverkas godtyckliga bedömningar.

Vad gäller utvärderingskriteriet ergonomi och design utgör det en mycket liten del av utvärderingen. Den sammanlagda betydelsen i upphandlingen motsvarar endast 1.5 procent. Därtill kommer att båda kraven brutits ner i mindre beståndsdelar som bedömts var för sig genom tilldelning av enheter för omvandling till poängskalan 0-4. På detta sätt har VGR gjort vad som är möjligt för att den subjektiva bedömningen som måste göras vid utvärdering av den typ av krav det här är fråga om ska präglas av transparens, öppenhet och förutsebarhet.

När det gäller hörapparatens serienummer framgår av den information i förfrågningsunderlaget att det är fråga om praktisk hanterbarhet för audionomen och att vad som bedöms är serienumrets placering och möjlighet att avläsa detta utan hjälpmedel. Serienumret knyter hörapparaten till patientens identitet och är viktig för att audionomen ska kunna kontrollera att patienten har rätt hörapparat. Det har också betydelse för verksamhetens arbete med lagerhantering. På flera av GN ReSound offererade apparater

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning I

DOM

Sida 10
1875-11 E
3963-11 E

var det inte möjligt för utvärderingsgruppen att avläsa serienumret utan hjälpmedel med hänsyn till svag kontrast mot bakgrunden och liten storlek. Bedömningen har skett helt i enlighet med förfrågningsunderlaget.

Att den apparaten som GN ReSound har offererat kan användas trådlöst är något som har värdesatts vid bedömningen, dock har audionomen ibland behov att arbeta med programmering via kabel, varför kabelanslutningen beaktas.

Det framkommer av förfrågningsunderlaget att med passform avses passform på ytteröra och att exempelvis tjocklek, längd och vinkel är av intresse. Det är också här användarvänligheten som är utgångspunkten. Det samma gäller estetiken. Vad gäller färg är det utbudet som har betydelse, dvs. inte färgen i sig utan möjligheten att välja olika färger. Det bör finnas minst åtta färger/färgkombinationer.

När det gäller simulering har enligt vad som angetts i förfrågningsunderlaget egenskaperna lämpligt anpassningsområde, teknisk information om hörapparaten, kabelguide, batteriformation, förslag på ventilation, bild/film på olika hörapparatsmodeller och möjliga tillbehör bedömts. Det anges inte att bild/film ska finnas. Kommentaren avseende MPO är inte ovidkommande eller svårförståeligt. MPO är en funktion som reglerar hur stor ljudnivå hörapparaterna maximalt kan ge ifrån sig. GN ReSounds programvara Solus 2.7 fungerar på det sättet att när en ändring avseende starka ljud görs, blir den permanent. Programmeringen blir då omständlig och mindre effektiv och har gett avdrag vid poängtilldelningen.

Kompetens och support har utvärderats av enhetscheferna i verksamheterna enligt vad som angivits i avsnitt 2.15 i anbudsinvitan. Vid utvärderingen har de bedömt hur väl lämnade beskrivningar svarar mot de behov som finns inom VGR och som har redovisats i kravspecifikationen. Samt-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 11
1875-11 E
3963-11 E

liga anbudsgivare har bedömts svara upp mot de behov som finns inom VGR och därför tilldelats högsta poäng. Överkapacitet har inte bedömts.

Kompletteringar och förtydliganden

Handlingar med förtydligande information om extern utrustning och begäran till anbudsgivarna att förtydliga anbudet har utsänts till samtliga anbudsgivare vid samma tillfälle. Samtliga anbudsgivare har därmed behandlats lika. Det är inte fråga om att några nya produkter eller nya anbudspriser har tillförts anbudet. Det förtydligande som skett avser extern utrustning vilket är en mycket liten del av upphandlingen och de förtydliganden som skett har inte påverkat vilka anbudsgivare som har vunnit upphandlingen.

Ställda krav har inte ändrats genom kompletteringarna, utan dessa har endast syftat till att förtydliga. Att bluetooth i förtydligandet angivits som kommunikationsmedel för digital trådlös kommunikation från mobiltelefon till hörapparat förändrar inte kraven i förfrågningsunderlaget. Bluetooth har blivit standard för trådlös kommunikation och förutsattes redan från början.

Olika anbudsgivare har olika teknisk lösning för streaming av ljud från extern utrustning till hörapparat. För vissa anbudsgivare kan samma produkt användas för flera syften. Vissa anbudsgivare inkluderar vidare i anbudspriset produkt för extern utrustning som VGR inte har behov av då motsvarande produkter köps av VGR enligt annat avtal. Offererade priser blev med hänsyn härtill inte jämförbara.

Produkten med angivet pris som Oction offererade fanns redan i det ursprungliga anbudet då den offererade produkten för streamfunktion även kan användas som telefonsändare.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 12
1875-11 E
3963-11 E

Något skall-krav på fjärrkontroll finns inte i förfrågningsunderlaget. Bolag som inte offererat en sådan har därför varit kvalificerade.

De bolag som använder en konventionell telespole som trådlös förmedling uppfyller det enligt VGR uppställda kravet på streamfunktion.

Utvärderingsmodellen

Det har stått klart i förfrågningsunderlaget att det är upp till anbudsgivarna hur de tekniskt löser kravet på streamfunktion. Om GN ReSound hade velat offerera en annan lösning än inbyggd streamfunktion hade man kunnat göra det utifrån den information som lämnats i förfrågningsunderlaget. Det har inte funnits något skall-krav på inbyggd streamfunktion. Skallkravet innebär att modellerna ska ha *möjlighet* att ansluta streamermottagare. Det innebär inte att 15 663 hörapparater faktiskt ska ha streamermottagare. Att så är fallet framgår av förfrågningsunderlaget i övrigt och genom att streamerfunktionen angivits som en extern utrustning med en tänkt årsförbrukning angiven till 1 500 apparater. Det anges vidare i punkt 3.4 i kravspecifikationen gällande streamerfunktion att funktionen även kan finnas inbyggd i hörapparaten och att pris i så fall anges till 0 kr i svarsbilagan. Därtill kommer att ett särskilt bör-krav upptagits i svarsbilagan under rubriken "Trådlös digital kommunikation med digital utrustning" om att extern utrustning bör kunna användas via intern streamermottagare. Det är vidare upp till VGR att själva avgöra vilka krav som ska gälla i upphandlingen. GN ReSounds räkneexempel innebär ett fiktivt pris istället för ett verkligt pris. En sådan prisberäkning skulle inte leda till ett rättvisande resultat och en riktig prisjämförelse mellan anbuden skulle därför inte gå att göra. Det förefaller märkligt att argumentera för att det skulle vara billigare för VGR att betala för streamermottagare även i det stora antalet fall där detta inte behövs. Det är inte meningen att VGR ska betala för något som det inte finns ett behov av.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 13
1875-11 E
3963-11 E

Skall-krav

Samtliga leverantörer som har vunnit upphandlingen har uppfyllt skallkraven.

**Ogiltighetsförklaring av avtal på grund av otillåten direktupphandling,
mål nr 3963-11**

GN ReSound yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltighetsförklara de avrop som VGR har gjort från vinnande leverantörer i upphandlingen trots förvaltningsrättens interimistiska beslut den 21 februari 2011. **GN ReSound** yrkar också att förvaltningsrätten ska fatta ett interministiskt beslut om att avrop från ifrågavarande ramavtal inte får fullgöras.

GN ReSound anför i huvudsak följande. **GN ReSound** har med anledning av förvaltningsrättens interimistiska beslut efterhört hur VGR avser att agera vid utgången av avtalet med nuvarande leverantör den 31 mars 2011. VGR har vid dessa samtal förklarat att avrop kommer att ske enligt det överprövade tilldelningsbeslutet. Agerandet innebär att VGR genomför otillåtna direktupphandlingar. En otillåten direktupphandling strider mot de mest grundläggande principerna för offentlig upphandling. För att få använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering krävs enligt 4 kap. 5 § LOU t.ex. att det är absolut nödvändigt att tilldela kontrakt, men synnerlig brådska orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering. Detta undantag är inte tillämpligt på VGR:s agerande eftersom den brådska som skulle kunna ha uppstått på grund av överprövning av det meddelade tilldelningsbeslutet har kunnat förutses av VGR. En överprövningsprocess är en sådan omständighet som är förutsebar för den upphandlande myndigheten. VGR har försatt sig i en situation där man står utan ramavtal för hörapparater. Att själv försätta sig i en sådan situation genom att en upp-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 14
1875-11 E
3963-11 E

handling har blivit föremål för överprövning är dock ingenting som berättigar en upphandlande myndighet att genomföra en otillåten direktupphandling. Att VGR har en lagstadgad skyldighet att tillhandahålla hörapparater är inte heller något som medför att upphandlingsreglerna kan sättas åt sidan. Det krävs att det föreligger ett särskilt angivet behov av särskilt kvalificerat slag. Tillhandahållandet av hörapparater är inte någon form av akutvård.

Tillgång till hörapparater är i normalfallet möjligt att planera och kan därför inte i ett nationellt perspektiv anses ha en sådan grad av angelägenhet att tvingande hänsyn till allmänintresset motiverar att undantagsbestämmelsen tillämpas. Begreppet tvingande hänsyn till allmänintresse ska dessutom tillämpas restriktivt och enbart aktualiseras vid exceptionella omständigheter.

VGR bestrider GN ReSounds yrkande om att avrop ska förklaras ogiltiga och anför i huvudsak följande. Om de nya reglerna ska tillämpas i förevarande mål görs det gällande att upphandlingen inte strider mot LOU med hänsyn till att synnerlig brådska har uppkommit. I vart fall föreligger enligt VGR tvingande hänsyn till allmänintresset som medför att ingångna avtal och gjorda avrop ska bestå. Det föreligger inte skäl för interimistiskt beslut.

Upphandlingen påbörjades under våren 2009 och annonserades första gången den 22 september 2010. Efter att upphandlingen hade utannonserats tillskrev Svensk Hörsel den 21 oktober 2010 VGR med synpunkter på upphandlingen och bedömde att upphandlingen skulle avbrytas och så gjordes den 26 oktober 2010. Förfrågningsunderlaget omarbetades därefter i vissa avseenden och en ny annonsering gjordes den 10 november 2010. VGR:s tidigare ramavtal om köp av hörapparater löpte ut den 31 mars 2011. Det tidigare avtalet löpte från den 1 april 2006 och tre år framöver

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 15
1875-11 E
3963-11 E

med maximalt 24 månaders förlängning. Denna möjliga förlängning har utnyttjats. På grund av upphandlingens fortskridande samt med hänsyn till GN ReSounds ansökan om överprövning av tilldelningsbeslutet och förvaltningsrättens interimistiska beslut att upphandlingen inte får avslutas, har slutligt nytt ramavtal om köp av hörapparater inte kunnat tecknas av VGR innan det tidigare löpt ut. Efter att det tidigare avtalet löpt ut den 31 mars 2011 har VGR haft brist på hörapparater. Samtidigt har VGR en skyldighet enligt hälso- och sjukvårdslagen att tillhandahålla hörhjälpmedel åt patienter med behov härav i Västra Götaland. Bristen gäller under en övergångsperiod. VGR har i denna situation på bästa möjliga sätt försökt ta tillvara den konkurrens som finns på marknaden och har den 1 april 2011 tecknat ramavtal under en övergångsperiod med leverantörerna Phonak, Oction och Unitron som vunnit upphandlingen. De tillfälliga avtalen gäller samtliga t.o.m. den 31 maj 2011 med möjlighet till förlängning i intervall om en till tre månader, vilket ska meddelas senast den tjugonde innevarande månad. VGR har därutöver inhämtat förnyade prisuppgifter från leverantörerna i det tidigare ramavtalet. Lämnade prisuppgifter överstiger kraftigt offererade priser i upphandlingen. Kompletterande avtal har dessutom träffats med huvudleverantörerna i det tidigare ramavtalet, däribland GN ReSound. Avrop har även skett på dessa avtal. Upphandlingen påbörjades före den 15 juli 2010. Ogiltighetsförklaring är därför inte möjlig. VGR har haft rätt att använda förhandlat förfarande, då det är absolut nödvändigt att tilldela kontrakt, med synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte har kunnat förutses av VGR.

VGR är bundet av vårdgarantin som innebär att patienterna har rätt till vård inom 60 dagar. Det finns ett absolut nödvändigt behov för VGR att genomföra upphandlingen av hörapparater. Den tidsnöd som VGR har hamnat i har orsakats av omständigheter som inte har kunnat förutses av VGR. Den uppkomna tidsbristen kan inte tillskrivas bristande planering hos VGR. Upphandlingen har påbörjats av VGR med rimlig framförhållning. Flera

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 16
1875-11 E
3963-11 E

andra upphandlingar avseende hörapparater pågick vid tidpunkten för upphandlingen och under sommaren verkade det inte lämpligt att annonsera ut upphandlingen. Av affärsmässiga skäl är det inte lämpligt att påbörja en upphandling av sådana teknikprodukter som hörapparater i ett tidigare skede än vad som gjorts av VGR. Upphandlingen påbörjades cirka två år innan avtalet skulle träda i kraft. Det är inte rimligt att en myndighet ska ha framförhållning för mer än en överprövning och VGR har redan gjort om upphandlingen vid ett tillfälle efter synpunkter från leverantörernas generella branschorganisation. Eftersom det är fråga om tekniska produkter där marknaden snabbt förändras skulle det inte ha varit lämpligt att påbörja upphandlingen tidigare än som skett.

Om VGR skulle förlänga det tidigare avtalet skulle detta ske i strid med vad som möjliggjorts då avtalet upphandlades, vilket i sig skulle vara otillåtet enligt LOU. Det skulle också innebära köp av äldre hörapparatsmodeller till betydligt högre kostnad och att konkurrensen på marknaden inte tillvaratas. Att göra en ny komplett upphandling för övergångsperioden är inte heller praktiskt genomförbart.

Det har förelegat tvingande hänsyn till allmänintresset. I förarbetena tas folkhälsa upp som ett exempel härpå. Hörselrehabilitering innefattas av begreppet folkhälsa.

VGR har för avsikt att följa lagakraftvunnet avgörande från domstol med avseende på upphandlingen. Upphandlingen har inte skett i strid mot LOU. För det fall förvaltningsrätten kommer fram till att avropen/avtalen strider mot det interimistiska beslutet utgör detta inte i sig att avtalen ska ogiltigförklaras eftersom upphandlingen inte har skett i strid med LOU.

GN ReSoud har inte heller lidit skada. Det är osannolikt att det företaget skulle ha vunnit om VGR hade gjort en fullständig upphandling. De har

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 17
1875-11 E
3963-11 E

dessutom getts möjlighet att i viss utsträckning leverera hörapparater under övergångsperioden.

Ett interministiskt beslut om att avtalet inte får fullgöras är inte nödvändigt för att tilldelningsbeslutet ska kunna prövas eftersom det är fråga om ett tillfälligt avtal.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Reglerna i LOU har ändrats genom lag 2010:571 som trädde i kraft den 15 juli 2010. Av övergångsbestämmelserna framgår att för upphandlingar som har påbörjats före den 15 juli 2010 är äldre bestämmelser tillämpliga. Om inte annat anges har nedan tillämpliga bestämmelser samma lydelse och samma placering före som efter lagändringen.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 4 kap. 1 § första stycket LOU framgår att vid offentlig upphandling ska öppet eller selektivt förfarande användas. Av samma paragraf andra stycket framgår att förhandlat förfarande med eller utan föregående annonsering dock får användas under de förutsättningar och på det sätt som anges i 2-9 §§.

Enligt 4 kap. 5 § LOU får en upphandlande myndighet använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering vid tilldelning av kontrakt som avser byggentreprenader, varor och tjänster om

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 18
1875-11 E
3963-11 E

1. det vid ett öppet eller selektivt förfarande inte lämnats några anbudsansökningar eller inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud och de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt,
2. det som ska upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan fullgöras av endast en viss leverantör, eller
3. det är absolut nödvändigt att tilldela kontraktet, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering.

Av 9 kap. 8 § LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Enligt 16 kap. 5 § LOU (tidigare 16 kap. 2 § första stycket LOU) ska rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 19
1875-11 E
3963-11 E

Enligt 16 kap. 15 § LOU (införd genom lag 2010:571, tillämplig från den 15 juli 2010) ska rätten besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 7 kap. 1 eller 2 §, 13 kap. 2 eller 5 §, 14 kap. 5 § eller 15 kap. 4 eller 6 §, eller
2. enligt ett förfarande i 5 kap. 7 § utan att de villkor har följts som framgår av den paragrafen eller av det ramavtal som ligger till grund för det nya anbudsförfarandet och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Ett avtal ska också förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med ett interimistiskt beslut enligt 4 §, bestämmelserna om avtalsspärr i 6, 8 eller 9 §, tiodagarsfristen i 10 § eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 9 kap. 9 § första stycket eller 15 kap. 19 §. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Av 7 kap. 1 § LOU följer att en upphandlande myndighet som avser att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal ska annonsera upphandlingen, om inte något annat följer av 4 kap. 5–8 §§.

Av 16 kap. 16 § LOU (införd genom lag 2010:571, tillämplig från den 15 juli 2010) framgår att om det finns tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 15 § är uppfyllda.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 20
1875-11 E
3963-11 E

har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Förvaltningsrätten ska endast beakta de grunder som sökanden har framfört i målet (jfr Regeringsrättens avgörande RÅ 2009 ref 69).

Regeringsrätten har i avgörandet RÅ 2002 ref 50 uttalat att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. Regeringsrätten har även uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

Ansökan om att upphandlingen ska göras om, mål nr 1875-11

Komplettering/förtydligande av förfrågningsunderlaget och anbud
Förfrågningsunderlagets utformning är styrande för den upphandlande myndighetens agerande, eftersom enheten normalt inte under upphandlingens gång kan förändra ett bristfälligt förfrågningsunderlag, utan i dessa fall måste avbryta upphandlingen och göra om den, i vart fall om förändringarna är av väsentlig karaktär vilket alltid är fallet om ändringarna rör s.k. skall-krav. (Konkurrensverkets granskningsrapport "Länsrättens domar om offentlig upphandling 2007:2 s. 58)

Om anbud är otydliga finns risk att den upphandlande enheten inte kan göra en korrekt utvärdering. Den upphandlande myndigheten får därför begära att anbudsgivaren förtydligar sitt anbud. Den upphandlande myn-

FÖRVALTNINGSRATTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 21
1875-11 E
3963-11 E

digheten får dock använda sig av denna regel endast om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. I prop. 1997/98:170 s. 22 anges att det är tillåtet att komplettera ett anbud eller en ansökan på det sätt som rådet och kommissionen har uttalat. Detta innebär att vid öppna och selektiva förfaranden får den upphandlande myndigheten inte föra förhandlingar om grundläggande kontraktsförhållanden, om eventuella ändringar skulle kunna snedvrída konkurrensen. Några förhandlingar får inte ske avseende priset. Diskussioner får föras, men enbart i syfte att klargöra eller komplettera anbuden eller kraven från den upphandlande myndigheten och under förutsättning att det inte medför diskriminering. Att förtydliga och komplettera något, förutsätter att det redan finns uppgifter som kan förtydligas eller kompletteras. Det innebär att redan inlämnade uppgifter konkretiseras.

VGR har beskrivit att de förtydliganden/kompletteringar som har gjorts och som man har bett anbudsgivarna att göra har skett p.g.a. anbuden inte har gått att jämföra och att anbuden bl.a. har innehållit produkter som VGR har upphandlat i en helt annan upphandling och därför inte är intresserade av. De förtydliganden/kompletteringar som har gjorts i samband med begäran härom har lett till att anbudsgivarna har haft möjlighet att komma in med nya priser och VGR har ändrat vad som ska innefattas av priset, dvs. definitionen av föremålet för upphandlingen under kategorin extern utrustning. Förtydligandena/kompletteringarna får anses bero på ett mycket bristande förfrågningsunderlag. De förtydliganden/kompletteringar som VGR har begärt utgör de facto en förändring av förfrågningsunderlaget. Med hänsyn till att VGR har kunnat göra en utvärdering efter kompletteringarna får det antas att anbuden har ändrats enligt VGR:s begäran. Kompletteringen har därmed påverkat anbudsutvärderingen. Begäran om förtydliganden har därutöver gjorts efter anbudstidens utgång och därför inte kommit samtliga leverantörer på marknaden för hörselapparater till handa. Förändringen av förfrågningsunderlaget är enligt förvaltningsrättens uppfattning

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 22
1875-11 E
3963-11 E

väsentlig och inte endast ett förtydligande eller komplettering i LOU:s mening. En sådan väsentlig förändring av förfrågningsunderlaget förutsätter att upphandlingen avbryts och görs om. Med hänsyn till förändringen av förfrågningsunderlaget och betydelsen för anbudsutvärderingen som detta har fått får det antas finnas en risk för att GN ReSound har lidit skada. Ansökan om överprövning ska därmed bifallas och upphandlingen ska redan på denna grund göras om.

Utvärderingskriterierna

GN ReSound har i sin ansökan om överprövning anfört att flera av de utvärderingskriterier som VGR har ställt upp strider mot transparensprincipen och är rent subjektiva. Det gäller bl.a. bedömning av hörapparatens/fjärrkontrollens ergonomi och design och parametrarna serienumrets placering, passform på örat, funktion och praktisk lösning på fjärrkontrollen samt tilltalande utseende på hörapparaten enligt GN ReSound.

VGR har angett vad som kommer att utvärderas i underkriterier och antalet poäng som kan erhållas. Det får anses ligga i sakens natur att kriterier som dessa inte kan utvärderas utan visst mått av bedömning. De krav som VGR har ställt på produkterna får antas ha stor betydelse för den vårdtagare som ska använda hörapparaten med tillbehör och kraven är därför rimliga att ställa trots att utvärdering av dem innebär ett visst mått av subjektivitet. Med hänsyn till den information som finns kring vad som kommer att utvärderas är det förvaltningsrättens bedömning att de utvärderingskriterier som VGR har ställt upp inte innebär godtyckliga bedömningar i sådan grad att de kan anses strida mot likabehandlingsprinciperna i LOU.

Utvärderingsmodellen

GN ReSound har även gjort gällande att utvärderingsmodellen är oförenlig med LOU vad avser extern utrustning och menar att utformningen leder till missvisande resultat. VGR har uppställt ett krav på streamfunktion för 15 663 hörapparater, men har vid utvärderingen endast lagt in 1 500 hör-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 23
1875-11 E
3963-11 E

apparater i utvärderingsmodellen för pris. Kravet har varit starkt konkurrensbegränsande enligt GN ReSound.

Av förfrågningsunderlaget framgår att streamermottagare ska kunna användas för ett visst antal produkter, ca 15 000. Det anges i anbudsinbjudan att den beräknade årsförbrukningen är 1 500 streamermottagare. Att GN ReSound har valt att erbjuda streamermottagare i samtliga 15 000 hörapparater trots dessa uppgifter i förfrågningsunderlaget och därmed har haft en högre kostnad för apparaterna kan inte läggas VGR till lasts. Uppgifterna avseende utvärderingsmodellen framgår klart och tydligt av förfrågningsunderlaget. Utvärderingsmodellen kan inte anses strida mot LOU. Att GN ReSound har föreslagit ett alternativt beräkningsförslag som innebär fiktiva priser föranleder inte någon annan bedömning.

Vinnande leverantörers uppfyllande av skall-krav

Med hänsyn till att upphandlingen ska göras om prövar inte förvaltningsrätten frågan om huruvida de vinnande leverantörerna uppfyller skallkraven.

Ansökan om ogiltighetsförklaring av avtal, mål nr 3963-11

Förvaltningsrätten tar upp målet till slutligt avgörande.

VGR har tecknat ramavtal med de vinnande leverantörerna i den pågående upphandlingen avseende hörapparater. Avtalen löper fram till den 31 maj 2011 med förlängningsmöjligheter om upp till tre månader åt gången. Avtalen har ingåtts eftersom VGR har en skyldighet att tillhandahålla hörapparater inom regionen och problem nu har uppstått eftersom det gamla ramavtalet löpte ut den 31 mars 2011 och det anges att det föreligger en brist på hörapparater i området. Frågan är om dessa avtal är resultatet av ett tillåtet upphandlingsförfarande, dvs. ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 4 kap. 5 § första stycket tredje punkten LOU eller

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 24
1875-11 E
3963-11 E

om det är en otillåten direktupphandling. Om det är en otillåten upphandling är frågan om upphandlingen har skett efter den 15 juli 2010 och om ogiltighetsförklaring enligt 16 kap. 15 § LOU kan ske enligt de nya reglerna. Om så är fallet är frågan om undantagsbestämmelsen i 16 kap. 16 § LOU är tillämplig p.g.a. det föreligger sådana tvingande hänsyn till ett allmänintresse som kan leda till att avtalen inte får ogiltigförklaras.

För att de avtal som VGR har ingått ska anses ha skett genom ett förhandlat förfarande krävs att det har varit absolut nödvändigt att tilldela kontrakt, med synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna.

VGR startade upphandlingsförfarandet under våren 2009. Dock annonserades upphandlingen första gången i september 2010. Förlängningsmöjligheterna av det gamla ramavtalet hade redan utnyttjats och det löpte endast fram till den 31 mars 2011. VGR hade därför enbart cirka ett halvår på sig vid första annonseringstillfället att få in anbud, utvärdera anbuden och meddela tilldelningsbeslut. Det är också vanligt att upphandlingar överprövas. Med hänsyn härtill anser förvaltningsrätten att den situation som har uppstått måste ha kunnat förutskickas av den upphandlande myndigheten. Att upphandlingen har gjorts om en gång i november 2010 påverkar inte förvaltningsrättens bedömning, eftersom det inte har gjorts efter en ansökan om överprövning och framför allt eftersom redan det faktum att upphandlingen annonserades första gången i september 2010, innebär att upphandlingen har annonserats i ett mycket sent skede. Det är således inte fråga om ett enligt LOU tillåtet förhandlat förfarande utan föregående annonsering.

Visserligen har avtal ingåtts med de leverantörer som vunnit upphandlingen dnr SN499-2010, men med hänsyn till att det inte är det ramavtal som

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 25
1875-11 E
3963-11 E

denna upphandling avser som har ingåtts får avtalen betraktas som uppkomna ur fristående otillåtna direktupphandlingar. De nya reglerna efter lagändringen den 15 juli 2010 är därmed tillämpliga. Med hänsyn till att VGR inte har annonserat upphandlingen enligt 7 kap. 1 § LOU och det inte är fråga om ett tillåtet förhandlat förfarande utan föregående annonsering finns det grund för ogiltighetsförklaring.

För att undantaget enligt 16 kap. 16 § LOU ska bli tillämpligt och ogiltighetsförklaring inte ska ske krävs att det finns tvingande hänsyn till ett allmänintresse.

Av förarbetena till 16 kap. 16 § LOU framkommer bl.a. följande. Bestämmelser om ogiltigförklaring av avtal utan möjlighet till undantag beroende på omständigheterna i ett enskilt fall bedöms kunna få oproportionerliga följder. Bestämmelserna ska dock tillämpas restriktivt och det är endast exceptionella omständigheter som kan medföra att ett avtal får bestå. Det ligger, enligt regeringens mening, i sakens natur att den som åberopar att en sådan undantagssituation föreligger, dvs. den upphandlande myndigheten eller enheten, också har bevisbördan för detta. I artikel 4.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/WG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden finns följande definition av *tvingande hänsyn till allmänintresset*. "tvingande hänsyn till allmän intresset: hänsyn som domstolen i sin rättspraxis bedömt som tvingande på grund av allmänintresset t.ex. följande: allmän ordning, allmän säkerhet, skydd för människors liv och hälsa, folkhälsa, bibehållen ekonomisk jämvikt i det sociala trygghetssystemet, konsumentskydd och skydd av såväl tjänstemottagare som arbetstagare, rättvisa handelstransaktioner, kamp mot bedrägerier, skydd av miljö och stadsmiljö, djurhälsa, immateriella rättigheter, bevarande av det nationella historiska och konstnärliga kulturarvet, socialpolitiska och kulturpolitiska mål"

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 26
1875-11 E
3963-11 E

Föremålen för upphandlingen är hörapparater och tillbehör. Det är naturligtvis viktigt att personer med behov av hörapparater får den hjälp de behöver. Hörselrehabilitering kan antas vara omfattat av begreppet folkhälsa, som nämns i förarbetena som ett exempel på tvingande hänsyn. Dock är det med hänvisning till den restriktiva tillämpningen av paragrafen och att brist på just hörapparater inte kan anses vara av sådan allvarlig karaktär att det äventyrar människors hälsa förvaltningsrättens bedömning att den brist på hörapparater som nu föreligger inte innebär att det finns tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Ansökan om överprövning avseende ogiltigförklaring av de avtal som VGR har ingått i väntan på att den överklagade upphandlingen avslutas ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1BLOU)

Lars-Peter Holmberg

Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Emelie Lundin.